

Špeciálna pedagogika a pedagogika mentálne postihnutých

bakalársky študijný program

Predmet: **Pedagogika mentálne postihnutých pre vychovávateľov**

1. Pedagogika jednotlivcov s mentálnym postihnutím (PMP) – disciplína špeciálnej pedagogiky. Postavenie PMP v sústave vied. Súvzťažné vedy.
2. Systém pedagogiky mentálne postihnutých (PMP). Teoretické základy PMP, terminológia, vedecký jazyk.
3. Metodológia pedagogiky mentálne postihnutých.
4. História pedagogiky mentálne postihnutých v starostlivosti o jednotlivcov s mentálnym postihnutím. (Počiatky cieľovej výchovy a vzdelávacej činnosti. Priekopníci starostlivosti o jednotlivcov s mentálnym postihnutím v SR a ČR).
5. Filozofia pedagogiky mentálne postihnutých. Integrácia, inklúzia.
6. Mentálne postihnutie – vymedzenie pojmu, definovanie, charakteristika. (Klasifikácia mentálneho postihnutia podľa druhov, klinických foriem, typov a stupňov postihnutia.).
7. Mentálne postihnutie v kombinácii s inými postihnutiami.
8. Diagnostika v PMP. Selekcia a zaraďovanie jednotlivcov s mentálnym postihnutím do špeciálnych škôl a zariadení.
9. Súčasný systém špeciálnych škôl a zariadení pre jednotlivcov s mentálnym postihnutím, ich charakteristika, organizácia a riadenie.
10. Predškolská výchova dieťaťa s mentálnym postihnutím – ciele, úlohy, obsah.
11. Výchova detí a mládeže s mentálnym postihnutím v domovoch a školských kluboch v zložkách: pracovná výchova, výtvarná výchova, telesná výchova, hudobná výchova.
12. Výchova detí a mládeže s mentálnym postihnutím v domovoch a školských kluboch v zložkách: rozumová výchova, zmyslová výchova, rečová výchova, prosociálna výchova, náboženská výchova, dramatická výchova.
13. Výchova dospelých s mentálnym postihnutím v domovoch sociálnych služieb.
14. Výchova detí, mládeže, dospelých s mentálnym postihnutím v rodine. Spolupráca rodiny a inštitúcie pri výchove detí s mentálnym postihnutím.
15. Problematika výchovy rómskych žiakov a v špeciálnych výchovných zariadeniach.
16. Profesionálna orientácia jednotlivcov s mentálnym postihnutím v špeciálnych zariadeniach.
17. Osobnosť špeciálneho vychovávateľa, jeho odborný a osobnostný profil, kompetencie v procese výchovy jednotlivcov s mentálnym postihnutím. Príprava špeciálneho pedagóga na výchovnú činnosť.
18. Výchova a vzdelávanie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. (Štátny vzdelávací program a školský vzdelávací program, výchovný program – základné charakteristiky.).
19. Možnosti špeciálno-pedagogickej intervencie u detí s MP v ranom veku.
20. Možnosti špeciálno-pedagogickej intervencie u dospelých osôb s MP.

Literatúra:

Aktuálne legislatívne, právne a pedagogické normy.
Aktuálne platné vzdelávacie programy.

HORŇÁK, L., KOLLÁROVÁ, E., MATUŠKA, O. 2002. *Dejiny špeciálnej pedagogiky*. Prešov: PF Prešovskej univerzity v Prešove, 2002. ISBN 80 – 8086 – 122 – 8.

KROUPOVÁ, K. a kol. 2016. *Slovník speciálněpedagogické terminologie*. Praha: Grada publishing. 2016. 248 s. ISBN 9788024752648.

ORIEŠČIKOVÁ, H. 2012. *Pedagogika mentálne postihnutých*. Ružomberok : VERBUM, 2012. ISBN 978-80-8084-866-8.

RAČKOVÁ, O. 2010. *Vybrané aspekty špeciálnej pedagogiky na báze kresťanskej filozofie a teológie*. Ružomberok : Verbum, 2010. ISBN 978-80-8084-591-9.

SKOKANOVÁ, A. 2011. *Katechéza a náboženská výchova jednotlivcov s mentálnym postihnutím*. Ružomberok : VERBUM - vydavateľstvo KU, 2011. ISBN 978-80-8084-656-5.

STANKOWSKI, A. 2011. *Pedagogické aspekty diagnostiky a poradenstva v teórii a praxi špeciálnej pedagogiky*. Ružomberok : Verbum, 2011. ISBN 9788080847975.

STANKOWSKI, A. et al., 2010. *Antropotechnika-kultúrotechnika-sociotechnika v špeciálnej pedagogike*. Ružomberok : Verbum, 2010. ISBN 978-80-808459-8-8.

ŠILONOVÁ, V. 2018. *Asistent pedagóga v inkluzívnej škole*. VERBUM - vydavateľstvo KU v Ružomberku. 2018. 95 s. ISBN 978-80-561-0590-0.

ŠILONOVÁ, V. - KLEIN, V. - ARSLAN ŠINKOVÁ, P. - SOUČEK VAŇOVÁ, M. 2018. *MANUÁL K STIMULAČNÉMU PROGRAMU pre deti predškolského veku pochádzajúce zo sociálne znevýhodneného prostredia - INOVOVANÁ ČASŤ*. Metodicko-pedagogické centrum v Prešove, 2018. s. 140. ISBN: 978-80-565-1432-0.

ŠILONOVÁ, V. - KLEIN, V. - ARSLAN ŠINKOVÁ, P. - SOUČEK VAŇOVÁ, M. 2018. *MANUÁL K DEPISTÁŽI pre deti predškolského veku pochádzajúce zo sociálne znevýhodneného prostredia - INOVOVANÁ ČASŤ*. Metodicko-pedagogické centrum v Prešove, 2018. s. 107. ISBN: 978-80-565-1434-4.

ŠVARCOVÁ, I. 2006. *Mentální retardace*. 3.vyd. Praha : Portál, 2006. ISBN 80-7367-060-7.

VAŠEK, Š. 2003. *Základy špeciálnej pedagogiky*. 1. vyd. Bratislava : Sapiientia, 2003. ISBN 80-968797-0-7.

VALENTA, M., MICHALÍK, J. 2018. *Mentální postižení. 2. přepracované a aktualizované vydání*. Praha: Grada publishing. 2018. 392 s. ISBN: 978-80-271-0378-2.

ZELINA, M. 2010. *Teórie výchovy alebo Hľadanie dobra*. 2010. Bratislava : SPN, Mladé letá. 2010. ISBN 9788010018840.